

Силабус курсу
Екологічна психологія

Освітній ступінь – бакалавр

Галузь знань: 10 Природничі науки

Спеціальність: 101 Екологія

Освітньо-наукова програма «Екологія»

Кількість кредитів – 3

Рік підготовки, семестр – 4 рік, I семестр

Компонент освітньої програми: вибіркова

Дні занять: среда – 14.20-17.15, ауд. 158

Консультації: понеділок – 14-20, ауд. 154

Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПП

Кандидат географічних наук, викладач Новицька Світлана Романівна

**Контактна
інформація**

ekosvit76@ukr.net ; (0352)-43-61-54

Опис дисципліни

Навчальна дисципліна «Екологічна психологія» належить до вибіркової дисципліни професійної підготовки, метою якої є ознайомлення магістрів з основними поняттями екопсихології, методами дослідження та проблемами екопсихології, про психологічні аспекти взаємозв'язку та взаємодії людини з навколишнім середовищем, - природним, штучним, соціальним, оволодіння практичними навичками вирішувати конкретні соціально - психологічні проблеми, що виникають під час екологічних надзвичайних ситуацій.

Зміст дисципліни «Екологічна психологія» розроблено на основі відповідних положень щодо підготовки фахівців з екології, норм та традицій вищої університетської освіти, а також профілю освітньо-професійної програми.

+Навчальний контент

п/п	Теми	Результати навчання
	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ	Знати: - сутність екологічної психології; - виникнення та історію розвитку екологічної психології в Україні та світі;
1	Предмет, завдання та проблеми екопсихології. Історія виникнення та становлення екологічної психології.	- основні методи і методики екопсихологічного дослідження;
2	Система методів екологічної психології та конкретні методики екопсихологічного дослідження. Основні поняття екологічної	Вміти: - аналізувати конкретні методики екопсихологічних досліджень, - орієнтуватися в основних поняттях екологічної психології; - аналізувати форми взаємозв'язку та взаємодії

	психології.	соціуму з середовищем.
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. ФАКТОРИ ЕКОЛОГІЧНОГО СЕРЕДОВИЩА ТА ЇХ ВЗАЄМОДІЯ ІЗ ЛЮДСЬКИМ ФАКТОРОМ.		Знати: – визначення поняття «середовище», основні підходи до проблеми визначення поняття «середовище». – поняття про мікросередовище, мезосередовище і макросередовище – вплив різноманітних факторів середовища на людину. Вміти: – класифікувати фактори за їх походженням - біогенні та антропогенні. – класифікувати за органами чуттів. – класифікувати за ефектом дії на людину: корисні, нейтральні, шкідливі – аналізувати вплив екологічного чинника на етнопсихологію українців. – аналізувати вплив людини на середовище. – аналізувати екологічні установки.
3	Вплив середовища на людину та сприймання нею середовища.	
4	Фактори екологічного середовища та їх взаємодія із людським фактором.	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III. ПРОБЛЕМИ ЕКОЛОГІЧНОЇ СВІДОМОСТІ. ЕКОПСИХОЛОГІЧНА ОСВІТА ТА ВИХОВАННЯ. СУБ'ЄКТИВНЕ СТАВЛЕННЯ ДО ПРИРОДИ.		Знати: – сутність, властивості та форми прояву екологічної свідомості; – особливості представлення відносин «людина - довкілля» у свідомості різних вікових груп населення; – методологічні проблеми екологічної освіти та виховання; – загальні особливості розвитку суб'єктивного ставлення до природи в онтогенезі; – роль психологічних релізерів в формуванні суб'єктивного відношення до природних об'єктів; – екологічні факти як психологічні релізери когнітивного каналу. Вміти: – розрізняти типи екологічної свідомості: антропоцентричний, біоцентричний та екоцентричний; – орієнтуватися в соціально - психологічних проблемах, що виникають під час катастроф; – надавати найпростішу психологічну допомогу постраждалим від надзвичайних ситуацій. – обґрунтовувати вибір об'єктів, які планується використати для потреб дизайну. – застосовувати віковий підхід для формування екологічної свідомості; – застосовувати активні соціально-психологічних методи у екологічному вихованні та екологічній освіті; – розрізняти особливості ставлення до природи в різних вікових груп;
5	Проблеми екологічної свідомості.	
6	Вплив криз та катастроф на екологічну свідомість. Радіоекологічна психологія.	
7	Екопсихологічна освіта та виховання.	
8	Розвиток суб'єктивного відношення до природи в онтогенезі.	
9	Механізми формування суб'єктивного відношення до природи по перцептивному каналу.	
10	Механізми формування суб'єктивного відношення до природи по когнітивному каналу.	

		- розрізняти механізми обробки психологічних релізерів перцептивного та когнітивного каналу

**Формування програмних
компетентностей**

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК 01.	Знання і розуміння предметної області та професійної діяльності.
ЗК 02	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
ЗК 03	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
ЗК 06	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (експертами з інших галузей знань чи видів економічної діяльності).
ЗК 07	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
ЗК 08	Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.
ЗК 09.	Здатність працювати в команді.
ЗК 10.	Навички міжособистісної взаємодії.
ЗК 11.	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
ЗК 12.	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК 13.	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння його історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
ФК 14	Знання та розуміння теоретичних основ екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.
ФК 15	Здатність до критичного осмислення основних теорій, методів та принципів природничих наук.
ФК 23	Здатність до використання сучасних інформаційних ресурсів для екологічних досліджень.
ПРН 02	Розуміти основні екологічні закони, правила і принципи охорони довкілля та природокористування.

ПРН 03	Розуміти основні концепції, теорії та практичні проблеми в галузі природничих наук, що необхідні для аналізу і прийняття рішень в сфері екології, охорони довкілля та оптимального природокористування.
ПРН 08	Уміти проводити пошук інформації з використанням різних джерел для прийняття обґрунтованих рішень.
ПРН 13	Уміти формувати ефективні комунікаційні стратегії з метою донесення ідей, проблем, рішень та власного досвіду в сфері екології.
ПРН 14	Уміти доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу, робити презентації та повідомлення.
ПРН 18	Поєднувати навички самостійної та командної роботи задля отримання результату з акцентом на професійну сумлінність та відповідальність за прийняття рішень.
ПРН 19	Підвищувати професійний рівень шляхом продовження освіти та самоосвіти.

Літературні джерела

1. Дерябо С.Д. Экологическая психология и педагогика / Дерябо С.Д., В.А.Ясвин - Ростов-на-Дону: «Феникс», 1996. - 477 с.
2. Забродський М. М. Основи вікової психології. Навчальний посібник / М. М. Забродський– Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2001. – 112 с.
3. Львовчкіна А.М. Основи екологічної психології. Навчальний посібник / А.М. Львовчкіна. – К: МАУП, 2004 – 136 с.
4. Рудоміно-Дусятська О.В. Екологічна психологія. Навчальний посібник / О.В.Рудоміно-Дусятська - К.: Інститут післядипломної освіти КНУ ім. Тараса Шевченка. 2001, 71с.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (теми 1-2) усне опитування, тести, завдання	14

Модуль 2 (теми 3-4) усне опитування, тести, завдання	14
Модуль 3 (теми 5-10) усне опитування, тести, завдання	35
Індивідуальне навчально-дослідне завдання (теми 1-10)	17
Екзамен (теми 1-10) – тести, завдання	20

До Силабусу також готуються матеріали навчально-методичного комплексу:

- 1) Навчальний контент (розширений план лекцій)
- 2) Тематика та зміст практичних робіт
- 3) Завдання для проміжного та підсумкового контролю (екзамену)
- 4) Електронне навчання в системі MODLE